

Aan de fracties van:
GrienLinks, Dhr. J. Knol; SP, Mevr. H. Goede;
D66, Dhr. D. vd Weijde; PvdA, Dhr. K. Zwart;
PvdD, statenlid F. Kosse

Leeuwarden, 14 april 2026

Verzonden,

14 APR. 2026

Ons kenmerk : 02497881
Domein/ Team : Assetmanagement
Behandeld door :
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp : beantwoording schriftelijke vragen over compensatie verwijderde bomen

Geachte dhr. Knol, mevr. Goede, dhr. Van der Weijde, dhr. Zwart en statenlid Kosse,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 42 van het Reglement van Orde, binnengekomen op 26 maart 2026, beantwoorden wij als volgt.

Uw inleidende toelichting:

Rijksadviseur Noël van Dooren vindt dat we veel te makkelijk bomen weghalen. 'In ons permanent veranderende landschap is een boom nu een meubelstuk dat naar believen vervangen wordt.' Hij constateert dat bomen als gevolg van de verbreding van wegen vaak worden gekapt. Argument daarvoor is veelal verkeersveiligheid, maar juist op wegen waar bomen staan blijkt ook minder hard gereden te worden. Het is zelfs de vraag of het kappen van bomen verkeersveiligheid ten goede komt.

Voor het kappen van bomen geldt een plicht tot het herplanten van een boom op een nieuwe plek. Daar gaat het bij overheden vaak mis, signaleert Van Dooren.

Vraag 1:

Hoeveel bomen zijn de afgelopen vijf jaar bij de reconstructie en nieuwe aanleg van provinciale (vaar)wegen in Fryslân gekapt en wat was de gemiddelde leeftijd van deze bomen (bij benadering)?

Antwoord vraag 1:

Wij registreren per project het aantal te kappen bomen. Voor het kappen van bomen worden vergunningen bij gemeenten aangevraagd en kapmeldingen gedaan bij de provincie. De afgelopen vijf jaar zijn 25 kapmeldingen gedaan door de provincie Fryslân met de volgende hoeveelheden: 1032 st bomen, 3.699 m1 singel, 30.442 m2 bosplantsoen.

De gemiddelde leeftijd van de gekapte bomen wordt ingeschat op circa 30-40 jaar.

Vraag 2:

Zijn de bomen die gekapt zijn ten behoeve van de aanleg van de nieuwe (vaar)wegen, zoals De Haak om Leeuwarden, de centrale As, de N381 inmiddels allemaal herplant of ligt er nog een opgave om deze bomen te herplanten? Zo ja hoe groot is deze opgave en wanneer denkt de provincie deze bomen te planten?

Antwoord vraag 2:

Voor de herplant van bomen geldt een termijn van drie jaar na de kap. Er zijn nog enkele lopende projecten waarbij de herplant binnen deze termijn nog zal worden gerealiseerd. Daarnaast kunnen er uitzonderingen zijn, zo geldt voor project Joure een termijn voor herplant van 10 jaar. Ook is vorig jaar een project gestart voor resterende bomencompensatie. Dit betreft een opgave van circa 14 hectare bosaanplant. Met deze aanplant worden de nog openstaande compensatieverplichtingen uit een aantal (vaar)wegenprojecten ingevuld. De uitvoering hiervan staat gepland voor eind dit jaar. Voor andere recent uitgevoerde en nog uit te voeren projecten wordt de compensatieopgave binnen deze termijn van drie jaar uitgevoerd.

De herplant voor project De Haak om Leeuwarden en de N381 is grotendeels uitgevoerd. Voor de N381 geldt dat een deel van de aanplant onvoldoende is aangeslagen. Herstel van deze beplanting is deels uitgevoerd en wordt verder opgepakt.

Voor project De Centrale As geldt dat de herplant de afgelopen jaren gefaseerd is uitgevoerd. Na oplevering van het project zijn in opeenvolgende plantseizoenen bomen en struiken aangeplant. Momenteel wordt de laatste fase van deze aanplant afgerond in het gebied van 7.000 hectare rondom de Centrale As en maakt onderdeel uit van het landschapsherstelplan, hierbij is dit voorjaar circa 15 km singel hersteld en 100 m2 bosplantsoen aangeplant en dit herstelplan afgerond.

Vraag 3:

Hoe wordt bij de reconstructie van (vaar)wegen de waarde van bomen bepaald, welke uitgangspunten hanteert de provincie bij het opstellen van compensatieplannen en wordt daarbij ook rekening gehouden met compensatie als gevolg van het kappen van oudere bomen/planten van jongere bomen?

Antwoord vraag 3:

Uitgangspunt bij het bepalen van de waarde van bomen zijn de voorwaarden uit de Omgevingswet, onderdeel Natuur.

In de voorbereiding van een project wordt zorgvuldig beoordeeld in hoeverre bomen een belemmering vormen voor de uitvoering. Waar mogelijk wordt het ontwerp aangepast om bomen te behouden.

Herplant dient op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaats te vinden, conform de Omgevingsverordening van de provincie Fryslân. Vanuit gemeentelijke vergunningen kunnen aanvullende eisen worden gesteld, bijvoorbeeld op basis van een beschermde bomenlijst en mogelijk op basis van de Natuurherstelverordening.

Bij het opstellen van compensatieplannen hanteren wij onder meer de volgende uitgangspunten: de kwantitatieve compensatie (er worden minimaal een gelijk aantal bomen bij rijbeplanting of een even grote oppervlakte bij plantvakken herplant), de kwalitatieve compensatie (passende soortenkeuze en versterking van de biodiversiteit) en landschappelijke inpassing.

Indien sprake is van het kappen van oudere of waardevolle bomen, wordt dit waar mogelijk gecompenseerd door extra aandacht voor kwaliteit, soortkeuze en groeiplaats, zodat op termijn een gelijkwaardige of hogere ecologische en landschappelijke waarde kan worden bereikt.

Vraag 4:

Welke afweging vindt plaats bij het bepalen of bomen gekapt of verplaatst kunnen worden? Hoe vaak is de afgelopen vijf jaar voor het verplaatsen van bomen gekozen?

Antwoord vraag 4:

Bij de afweging tussen het kappen en verplaatsen van bomen worden verschillende aspecten betrokken. Daarbij gaat het onder meer om de technische haalbaarheid, de overlevingskans van de boom, de kosten, de planning en de verkeersveiligheid. Het verplaatsen van bomen wordt in de praktijk slechts in beperkte mate toegepast. Met name bij oudere bomen is de slagingskans relatief gering en zijn de kosten aanzienlijk. Om die reden wordt per situatie een zorgvuldige afweging gemaakt tussen behoud door verplaatsing en vervanging door herplant.

In de afgelopen vijf jaar is incidenteel gekozen voor het verplaatsen van bomen. Dit betrof een beperkt aantal exemplaren. Bij het project De Centrale As zijn bomen verplaatst; een aanzienlijk deel hiervan is echter niet aangeslagen en later alsnog vervangen door nieuwe aanplant.

Ook bij het project Ovonde Rottevalle is een aantal bomen verplaatst. In dit geval zijn de verplaatste bomen overwegend goed aangeslagen.

Vraag 5:

Heeft de provincie inmiddels aan alle compensatieverplichtingen voldaan, zo nee welke opgave ligt er nog en wanneer wordt hieraan voldaan?

Antwoord vraag 5:

Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 6:

Welke eisen stelt de provincie aan het plantmateriaal?

Antwoord vraag 6:

Herplant dient op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaats te vinden, conform de Omgevingsverordening van de provincie Fryslân. Hierin is onder meer vastgelegd dat gebruik wordt gemaakt van inheemse en gebiedseigen soorten.

Bij de uitvraag en uitvoering stellen wij eisen aan de boomsoort en de maatvoering van het plantmateriaal. Daarbij wordt, waar mogelijk en gewenst, gekozen voor een gevarieerde samenstelling van soorten. Dit draagt bij aan een grotere weerbaarheid tegen ziekten en klimaatverandering en bevordert de biodiversiteit.

Daarnaast wordt bij de aanplant rekening gehouden met de lokale omstandigheden, zoals de bodem- en grondgesteldheid. Waar nodig worden maatregelen getroffen, zoals grondverbetering, om een goede groei en ontwikkeling van de beplanting te waarborgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

